

at bedømme af den eventuelle Kirkecommission, ville i Almindelighed — det kan man forudsætte som en given Sag — fremkalde saavel en Majoritet som en Minoritet; men naar der her i Thinget skal forelægges Lovforslag, da er det jo en Selvfølge, at dette umuligt kan stee fra Kirkecommissionens Side; Lovforslagene maae nødvendigviis fremkomme fra Ministeren, og det er kun ham, som i saa Henseende kan bære Ansvar. Med Hensyn til det Forslag, der gaaer ud paa at nedsætte Summen 5000 Rd. til 3000 Rd., skal jeg bemærke, at jeg meget skulde beklage, om Thinget vilde nedsætte den foreslaaede Bevilling; thi naar man seer hen til den Betydning, en saadan Kirkecommission vil faae, maa det dog vistnok erkjendes, at dens Medlemsantal ikke kan indskrænkes saaledes, som et æret Medlem for Svendborg Amt (S. A. Hansen) har forudsat. Regjeringen kan saa meget mindre ansee det stillede Forslag om at nedsætte Summen for tilraadeligt, som man just maatte ønske, at saavel Menighederne som Geistligheden kom skyldigt tilorde i en saadan Kirkecommission, og jeg troer, at det af Regjeringen forlangte Beløb er anslaaet saa lavt som muligt, i hvilken Henseende jeg kun skal antyde, at jo allerede Forbrug af Papir, Bønning for en Secretair osv, vil sluge et meget betydeligt Beløb. Med Hensyn til den Anmærkning, som et Mindretal i Udvalget har foreslaaet tilføjet, skal jeg erklære, at den paa Grund af sin Form ikke vil kunne modtages af Regjeringen. Det er deels en Forholdsregel ligeoverfor det andet Thing, som man ikke kan gaae ind paa, og deels er Regjeringens Stilling i saa Henseende given, nemlig at den sætter de to Sager i en uadskillelig Forbindelse, saa at de kun kunne komme samlede frem.

Sall: Det er vistnok under særdeles uheldige Omstændigheder, at denne Sags Forhandling finder Sted, idet Savnet af den høitbegavede Mand, der som Kirkeminister har stillet dette Forslag, i og for sig maa være høist følelig ved Forhandlingen, men jeg troer at turde sige, at det er blevet det endnu betydelig mere paa Grund af det Meget, der er fore-

gaaet og kommet frem, siden den ærede nu afgaaede Minister sidst forhandlede med Folkethinget angaaende en Sag, der jo, som bekendt, staaer i meget nær Forbindelse med den foreliggende Bevilling. Det lader sig nemlig ikke nægte, at, naar der hersker en temmelig stærk Uvillie eller Utilbøielighed til at gaae ind paa en Bevilling som den foreslaaede, saa finder dette for en Deel sin Forklaring i den Stemning, som ganske naturligt er bleven fremkaldt ved de heelt besynderlige Anskuelser og Paastande, som i den seneste Tid ere komne frem angaaende Rigsdagens hele almindelige Stilling til kirkelige Sager og navnlig angaaende den ganske særegne Charakter og Myndighed, som man vil lægge ind i den paatænkte Commission. Dette troer jeg saameget mere kan og bør siges, som disse Udtalelser for en Deel ere komne frem med en ganske paafaldende Hensynsløshed baade i Indhold og Form; men jeg antager dog ikke, at Folkethinget bør lade sig lede af denne Stemning ved Afgjørelsen af Spørgsmaal som det foreliggende. Det er min fulde Overbeviisning, at Rigsdagen paa bedste og værdigste Maade vil hævde den Stilling, der tilkommer den, ved ganske rolig at gaae frem ogsaa med Hensyn til denne Sag ad den Vej, som iøvrigt maa ansees for at være hensigtsmæssig og passende, og den kan da ogsaa efter min Mening være fuldkommen sikker paa, at Uholdbarheden af forskellige af de fremsatte Paastande og det Illusoriske i de Forventninger, der ere knyttede dertil, af sig selv snart vil vise sig. Det er som bekendt nu 14 Aar siden, at en Commission var forsamlet med samme Formaal som den nu paatænkte. Denne Commission blev bragt temmelig udførligt under Forhandling ved nærværende Finantslovsforslags 1ste Behandling. Den daværende høitagtede Kirkeminister tilbealte den en meget levende og varm Anerkjendelse, men han blev meget stærkt imøbegaaet af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), der med stor Flid bestræbte sig for — om jeg tør bruge dette Billede — at afplukke ethvert Blad, det ene efter det andet, af den Brands, som Kultusministeren havde villet flette Commissionen, og det ærede Medlem kom da til det Resultat, at den havde